

P V I S

1 6 0 5

EPITHALA=
MIA.

IN HONOREM RE=VERENDI, ET ORNATIS:

SIMI VIRI, M. GALLI DRESLERI, SER=VESTÆ AD NICOLAVM DIACONI, MVSICI
excellentissimi: Celebrantis nuptias die Agnetis, Anno
1577. cum pudicissima virgine AGNETE, filia REVE=RENDI, & clarissimi Viri M. ABRAHAMI VLERICI: SUPERINTENDENTIS ANHAL=TINI, Domini, compatrioꝝ; sui, omni obseruantia cultu dignissimi,
&c. quibus,

INSERTA EST

SACROSANCTI MYSTERII INCARNATIONIS TΩΣΛΟΥΓΩΣ, cum coniugio collatio τῇ φιλοθεοφορίᾳ
εὐλητῷ ἀνάλογῳ: Sanis Ecclesiae phrasibus,
quantum fieri potuit, retentis:
Versibus utcunq; expressa.

Cn.

Ἐπὶ θεῷ, καὶ τῶις μούσαις.

CID ID LXXVII.

EPITHA LAMIVM.

EPHES: V.

ΜΕΓ ΈΣΤΙΝ ΕΙΣ ΧΡΙΣΤΟΝ ΓΑΜΟΣ
ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ.

Et svaVEs sponsI storgæ tstantVr, & Ignes,
Nos erga qVanto tLagret aMore DeVs.
Namq; refert, C HR I S T I, thalamus, mysteria VERBI,
Vnica dum fiunt fæmina, masq; CARO.
Est Sponsio nectens arctissima copula Sponsam:
Arctior est nectens viscera nostra Deo.
Personæ inseritur VERBI mea mastula carnis
Tantillæ, tanto propria facta Deo.
Immensi teneros en gestat iπόσασις artus:
A Eterni fragilis fit caro Sponsa λόγος.
Maius in hoc nusquam miraculum vidimus orbe:
Arctior haud thalami nexus hic esse potest.

Vnica Sponsa caro cum Sponso dicitur esse:
Vnum individuum fit λόγος, atq; caro.
Non est Sponsa Vir ipse, nec ipsa virago maritus.
Sed duo cum maneant, sunt tamen vna caro:
Sic λόγος, atq; caro sunt vnu Christus, & idem:
Vnicus, haud bini: nec tamen vnum, & idem:
Personas illic numero distinguimus: ast hic
Naturas, quarum est vno hypostatica.
Namq; aliudq; , aliudq; : sed haud aliusq; , aliusq;
Vir Deus, haud diuus Vir, λόγος facte caro es.
Vt tamen hoc generant venerando fœdere prolem,
Atq; simul genitrix, æconomusq; fouent:

A 2

Sic

Sic C H R I S T I (si parua licet componere magnis :)
Iuncta θεωπτε sunt benefacta λόγοι
Iudicis est eadem REGISq; Theandrica virtus :
Pontificisq; vnum pontificale decus.
Paronus officij, par munus sustinet idem :
Carnem seu species, respiciasue D E V M.
Sunt operæ Thalami distinctæ, mutuus ignis :
Sponsa suum confert, sponsus & ipse suum.
Sic vnitus agit C H R I S T V S, quod agit ? sed vtrinq;
Seruata formæ proprietate suæ.
Propria qui miscet, naturas miscet : & idem
Perficta turbat fronte salutis opus.
Haud accepta refert soli θρηπτίᾳ matri,
Siue patri soboles, debita vtriq; simul :
Integra sic nostra est C H R I S T I persona redemtrix :
Nec caro, nec Deitas sola redemit opes.
Non homo, sed monstrum est, vbi dispar sexus in uno.
Corpo distorsi seminis omen habet.
Nec diuinus homo, C H R I S T V S, sed vir D E V S ipse est,
Naturæ geminæ strenuus ille G I G A S.
Idem gustauit mortem, deglutit idem :
Carne obiens mortem, vi superansq; Dei.
Personæ tribuas vtriusq; idiomata formæ :
Formarum fugito tetrius angue chaos.
Crescit homo C H R I S T V S, simul & perfectio summa est :
Redde suum carni, redde suumq; Deo.
Principia evertunt fidei, qui Christe Theandrum.
Te verbis fassi, re tamen esse negant.
Fit consors, hæresq; noui noua sponsa mariti :
Sponsus & vxorem, vas fragile, ornat, amat :
Sic C H R I S T I caro diuinos sortitur honores.
Nempe assumentis propria facta λόγοι.
Nec sponsam horrebat crucifixus ab hoste I E H O V A ,
Sed mira subiit vincula quiete necis :
sic

Sic erit vna salus nuptis, commune periculum:
Nec mitis dirimit, Sæua nec aura torum.
Vtq; tuam eruptam tandem pie C R I S T E sepulcro
Euehis ad dextram Patris in arce locans:
Sic costam Sponsus, si fas, ex morte redemptam
Eriperet, gremij poneret inq; sinum.
Semper at vt Sponsæ caput expedit esse maritum:
Sic Deus haud C H R I S T I definit esse C A E V T .
En incarnati thalamus mysteria V E R B I ,
(O rem mirandam:) pia colore refert.
Hoc modo de Christo qui sentit, honoribus effert:
Qui secus, extollit nomine, req; premit.
Tetra sibi, citra normam, quia somnia tculpit:
C H R I S T . V S at ex norma vult, & amusse colit.

H AEc tibi gratandi studio, collega canebat
Sponse, pari iunctus conditione loci,
Vtq; suis olim, sic plurima vota secundis,
Quas contraxisti, miscuit ipse tuis.
Tu modo syncero, quæ porrigit, accipe vultu,
Theleo iunctus fædere sponse tibi.
Ordine quas celebras, sint nomine, req; secundæ:
Nec flocci Sponsæ pendito nomen αγνης.
Vt sibi purificans costam λόγον vniit Hagnen:
Sic iam Sponsa tuo creditur H A G N A toro.
Ecce faciam supplex tibi despensatur ad aram:
(Ne violes ergo, quam violare nefas.)
Blanda, tenella, modesta domusq; perita decenter
Ornandæ, prudens, sedula, casta, pia.
Seipsam commendans, & digna parentibus istis,
Queis vitam C H R I S T V S proroget incoluem.
Matris erit similis: qualem sed dixero matrem?
Fæminei decus est, siella, corona chori.
Nec mea vel Sponsæ, vel laudi Musa parentum;
Sponse nec ingenij dotibus apta tui,

Notior est passim cèlebris tua fama per orbem:
Quam quod sponse meis versibus indiges.
Ergo ne videar sumis obducere lucem:
Quod superest, CRISTO fundere pergo preces.

Pronube coniugij, Deus OPTIME, maxime CHRISTE;
Bis genite, hinc expers matris, & inde patris.
Dulcis sponse, piam subiens per vulnera mortem
Nos propter miseros, qui tua sponsa sumus.
Cum minime spernas trepidæ suspiria sponsæ:
Da precor has etiam pondus habere preces.
TEq; PA TREMq; facit thalamum, cum flaminis AVRA,
Confilio, certum est, instituisse graui:
Scilicet ut, mentem castam te casta probare,
Constatet liquido, vota, precesq; D E V M.
Legibus vnde iubes castis sobolescere mundum,
Exofus flamas, concubitusq; vagos.
Displicet expertes thalami nos degere vitam
More feræ: thalamum spernere grande nefas.
Hinc ecclesiolum verbi virtute renatam
Colligis, æternum sanctificasq; gregem.
Vt quibus ergo tuit tua cunq; sareptula terris,
Integra legitimi iura fuere tori:
Sic quoq; nos inter sacra connubialia serua,
Vt Sathanæ maneant intemerata dolis.
Moribus haud nostras incestis dæmones aras
Conspurcent: Latiae sunt ea sacra lupæ.
Vt thalamusq; tuæ mysteria carnis adumbrat,
Quam fidus nunquam depositure geris:
Fædera sic foueat socialia mutuus ardor,
Exemplum vitæ simus vterq; piæ.
Fac, caro non eadem tantum, sed mens quoq; nobis
Vna sit, atq; duos Spiritus vnu agat.
Qualia tu nobis, quot, quanta quibuslibet horis
Condones, tamuli da meminisse queant.

Sic

Sic onus alterius, sic nauos perferet alteri.
Ut chorio inclitos nos geris aline tibi.
Si placet ex nostro TIBI condere semine REGNUM.
Da casti famulis pignora casta tori.
Nec præmaturo mæstis rape tunere costas,
Sed concede, senes ut videamus anus.
Sic eti tandem saturos tua scandere regna.
In gremiumq; PATRIS CHRISTE redire sinas.

His rogo nobiscum potiantur pectorabina,
Queis hodie THALAMI concelebratur hymen.
Sic vivant, curas venerandæ filia matris
Ut leuet, ac gignat gaudia mille patri.
Et socerum recreet generi pia Musica festum,
Viscera destituat ne vigor ante diem.
Cuius, in his tantis afflita sareptula turbis,
Indiget, ut CAPITIS, consilijs, & ope:
Iudicio grauis ingenij, summiq; laboris,
Doctrinæ eximij dexteritate Viri.
Quæ decimas nuper CHRISTO: tibi Sponse MINISTRO:
Primitias, CHRISTI, iam locat ecce suas.
Nec patris absq; gravi, nec NVMINIS absq; paterno
Consilio, tales crede coire torum.
Quippe ministerium, cui seruit, honorat, & ornat:
Ergo MINISTERIO consecrat ipse NVRVM.
O sapiens CHRISTO, quam MUNDUS educere malit,
Qui SOBOLEM: CHRISTVM QVI COLIT,
(ILLE SAPIT.

M. Wolfgang Ameling
ibidem ad Nicol: P.

AL IO

ALIVD.

VT stabili Deus ipse duos Coniungit amore,
Vt duo sint vnum pectus & vna Caro,
Sic thalami flamas signum vult esse fauoris
Quo touet in nato nos sua Tēva pater.
Ille Deus thalami rursus sacra fœdera soluit,
Flosculus in summo sœpè nitore perit.
Inde dolor Iusti signum meritiq; reatus:
Nos docet in meritis fidere Christe tuis.
Sic fato semper miscentur tristia lœtis:
Sic Deus alternas miscet in orbe vices.
Has meminisse vices hodie diuina potestas
Sponte & amice iubet teqz, tuamq; domum.
Præmissæ Cineres sociæ, fata aspera fata
Planxisti pressis, flebilibusq; modis.
Iam tibi compensant vidui dispensia lecti
Fata: Dies HAGNÆ fœdere Iungit HAGNEN.
Omen habet nomen: Nec enim titulotenus AGNES:
HAGNA sed est vera laude pudicitia.
Agnetem meritò celebramus Carmine sponsam:
Virginei flos est, atq; Corona Chori.
Vt valeat sanguis, valeat natura parentum,
Matre pia valeat nata, parente pio.
AEmula patris erit raris virtutibus aucti:
Cui mens est sedes religiosa Dej.
Et matri similis, crescente ætate, futura est,
Quæ docuit Cultus, noticiamq; Dej.
En vultu charites superat, faciemq; colorat
Gemma pudicitia, fastus et omnis abest.
Sic premit ipse Deus sanctos, relevatq; vicissim,
Vulnerat, & propria vulnera sanat ope.

Ergo

Ergo sponse recens, Cuius sum laudibus Impar,
Quem magna celebrant laude sonora μέλος.
Præteriti capiat te nunc obliuio damni,
A Eternas grates ferq; , referq; Deo.
Quamq; dedit, reuerenter habe, nec despice nuptam,
Et teneram Castè, quô redameris, ama.
Vestra liget pietas, amor, & concordia semper
Pectora, quæ coeant, estis vt vna Caro.
HAGNA tibi pariat felicia pignora lexi,
Quæ tibi curarum dulce leuamen erunt.
Qui cecinit fuit, est, & erit tuus Intimus alter,
Exoptatq; tibi Nestoris ille Dies.

M. Balthasar Kisvüetterus
ad D. Bartholomæum
Ludirector,

B

AD

EPIGRAMMA DE MYSTERIO VERBI

INCARNATI: TOTIVS ARTICV.

Li summam continens: missum xeni-
oli loco amicis, ac compr: Vvolf-
gango Amelingo, & Baltha-
sari Kitzuettero.

CV M Deus, atq; caro coeant in ὑπόσασιν νηματον,
Et maneant formis propria salua tamen:
Personæ incumbunt utriusq; θεωματα formæ,
Nec tamen est huius, quod manet alterius.

Ac quamvis formæ est utriusq; θεάνθρικæ virtus,
Quam propter decuit σύνθετον esse λόγον
Quæq; tamen confert proprium: lacerata cruentem:

Nostra caro: Vitam, qui caro nostra, Deus.

Sic sunt Pontificis, Regisq; πλεισματα Christi:
Neutrius φύσις, sed tua Christe simul.

Vincit Abræ semen Sathanato, mortemq; κατ' αἷλον,
Vincitur à valida morte, κατ' εἷλο Deus.

Propria tolle Hominis, nec homo manet integer: idem
Propria tolle Dei, nec Deus ipse manet.

Nestoreos intra scopulos, atq; Eutychis erras,
Quisquis ad hanc normam non moderere ratim.

M. Abrahamus: Huldricus Su-
perint: Anhaldinus.

Nazianz orat: de filio.

Excellentiores voces diuinitati præstantiori illi, atq;
incorporeæ, passionibusq; sublimiori tribuas. Humiliores
autem λόγοι τοι συνθέτοι, καὶ τοι διάστικενωθέντι, καὶ σαρκωθέντι
Εὐθωθέντι. Sic Lutherus Hebr: i. omniscientiam Christo
tribuit assignata causa: Quia diuinitas, quæ sola nouit om-
nia, in ipso erat præsens, & quidem PERSONALITER.

AD:

AD SPON- SVM.

SPONSÆ ENCOMIUM: EX SIMONIDIS APIVLA translatum.

Εγμελίγλωνε ΑΛΕΚΤΟΡ, οἵστις σεῦ ἐστίχος ἀγνόη
Νυμφίθι θαλάμας, οὗσα ΜΕΛΙΣΣΑ κοράρη.
Χαῖρε μάκαρ, τόσας εἰς ἐπαγάλλεον κυρόν τιμᾶς.
Παρθένος ὅτι μόνον Θεοῖς ἀποδέλαχε.
Σώφρου Θεοῦ εὐτυχέων ἔλαβεις σὺ δύγατρά μελισση,
ἢ ΜΩΜΟΣ γύρικὸν χιτῶνα προστρανέοι.
Πᾶρι βιόγεθάλος εἰς παέξει τέργοντος ἀντῆς.
Γηράσκε δὲ πέσει ξυρ φιλέ νῦν φίλη.
Ἄλλε τεκτσα καλόν γένον Θεοῖς, καὶ οὐνομάκλυτον,
Χάρμέχει εὐδοξον, καὶ πρεπέστηε κλέθο.
Δέξιομεράμφιον Χάρμετειν, αφροδίσια φέυγε.
Μηδ' αἴσσα λόγδε πέμπεται αὐχρολόγδε.
Μή βλοστή, χαλεπήπ, πιγνόλον, οὐ πέροφρυσο
ἄγριον, κέ πιγή ἄλλα μέλισσα σοφή,
Οἰκονόμον δέ, καὶ ἔυσοργον, φιλόεργον, ἀρίσκη.
Πελυφραδής, θεόφων, σεμινή, ἀοκνοτάτη.
Τοῖαιριστοὶ φίλε γαυροὶ χαρίζοντα οικτίετα ζει.
Ηνδὲ ἔλασχες νύμφων εἶγε, γέραιρε, σέβε.

M. Wolfgangus
Ameling.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΕΝΙΟΝ ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΟΙΣ.

1. Timoth. 3.

Καὶ ὅμολογονένως μέγα δὲ τὸ φίλευσεῖς
μυστήριον. ΘΕΟΣ ἐφανερώθη.

Ἄνθρακες

Ζάρξ ἀνυπόστατος διορθῶν πόσασι μῆτραν
Αλλὰ τὰ ταῦ φύσεων ἀμφοτέρωθι μένεται.
Ἴης τοῦ προσωπου ἔχει πτήσης ἴδιώματα μορφῆς,
χωρίς συγχύσεως, ἀδειάς μιαρέστεως.
Ταῦτα μὲν ἐνωθείσαται γε θεάνδρικόν ἐνέργειας εἰσί.
Τόνενα καὶ χριστοῦ σώματος εἶναι ἐχθρός.
Ἀμφοτέροις δὲ πιστάδες ἐόμενοι μέροι αιματέαν.
Σαρκὶ μὲν οἱ θρόμβοι, ραπυρέοντες βίον.
Χριστός ἄναξ, ιερεύτης πλέσματα κοινὰ πλέσκει,
οὐδετέρας φύσεων χρομένης ἀφ' ὅλης
πύντρισε πέρια γυναικῶν δόφινον, θάνατοντες, κατάλληλος.
Δέδιμητοι θανάτοι κηρύ, κατάλληλο, ΘΕΟΣ.
Ζαρκόδεις ἀπελκεῖται, ηὔσικη ἐνσαρκωτεῖται.
Αἵτιος οὗτος, διον θεός εἶσαι εἴτε.
Ενθεμάτις ευτύχεως κρητικὸν φύγε, νέορος θεοῖς
τελετὴν θρωπολάτρες, τοῦτο φρενοσλαβέως.
Θέσομοι, ὃς τι λόμονδρα, ηὔσιον θεόματα μίμασκου.
Τὸν μίμυμοῖν μορφῶν ὄντα γίγαντα λόγομ.
Σὺ δὲ προσκυρίας ἐν ἐπιζέυγνυθι προσώπῳ.
Σύγχυσιν ἀλλάζομεν κάβεσσας κινηταί.
Πῶς γαρ ἐτέλειος τὸ κινούμενον ἡ μεταπίπτωμ;
κοινὸν ἀπτλῶς γε μνοῖν, πῶς τιθεορ θατέρω?
Εκτίχεις, καὶ πρώκη, καὶ σκήματος ἀυτὸς ΙΗΣΟΥΣ;
καὶ εἰς μάτια πάσιται ἡ ἀντὸς ἀσθετική;

ἢ τὰ μὲν ἡμέρας ὁ τὰ μὲν προσέληνει
ἄλλως μὴ γέγονερ, μηδὲ δίμορφός ἔσται.
Εἴς χισός καθ' ὑπόσασιν, οὐκ ἄλλως ἂν, καὶ ἄλλως
ἐρ μορφῶν προφανῶν ἄλλο, οὐκ ἄλλο δύσπερ.
ἳς γαρ ὑποσάσεως εὐότης ἐποίησεν εὐωσιν.
ἵνε ἐν ὑφισάμενον μορφαῖς εἰσι δύνανται.
οὐχ ὅπερ δῆθε θεοί, καθ' εαυτῶν σαρκὶ πρόσαπτο
ἀλλ' ὅπερ δῆθε θεοί, μέμναστο χισόντες.
Παντοκράτωρ θεοί, ἀκίχητος, ἀναρχός, ἀτέρμων
ἄχρονος, ἀυταρκής, σύνθετος. ἀυτοφυές.
Πατοδάκης, ἀπειργαπτός μόνος, διώργιστος.
Ταῦτα δὲ πάντα θεός χισός ὑπαρχεῖ δύσπερ.
οὐ καὶ σάρκα λέγω, καθόσονδε ἐφυήσεις ἀμάτωρ.
χισός ἐπειδή, καθόσον σάρξ, τειργαπτός αὐτός.
Μήδ' ἴδιωμα θεός, καὶ σαρκός ἐκάστοτε σῶμα,
Εἰσαγερμόν, ὃς ἐβόωμ, ἀλλ' ἀπέρικε τομή.
ἢ φυσικὴ δὲ ἴδιωμα κοινωνία αὔρει εὐωσιν,
Εἰς εὐότητα φύσεις συμφυρόντα μίαν.
Σύντητα προσώπῳ, εὐωσιν πρόσινε μορφῶν.
Σύντομον δὲ εὐότητος, οὐδὲ εὐωσις ἐφυ.

Αὕτε, μέγ' εὐθεῖας μυστῆρος ἐκιορυφόσθαι
τοῦ ξύνετος ἢ τεῶν κάτηνος ευμῶν εἰνίοις
αὐθρωπός θεοί δῆθυνάχωρίσως, καὶ ἀτρέπτωσι.
Νόσφι διαρέσεας, συγχύσεωστε ἀνεύ.
Εἰς ἐμὸντες φύσεις συμφυρόντα μίαν.
ΣΑΡΞ, σφραγίς ρωῆς ἐμψυχός ἀνετέρας.
Καὶ προσληφθεὶς ἀπαξι λόγος οὐκαταλείπει ἐρημόν.
ὧς τὸ ἀπρόσληπτον πᾶρ βιοτοιχῶτε.
Αὐτὴν ποσολική πίσις, τὰς μάρτυρες ἀγνοῖ.
προτίμωρ κόσμος, οὐλιακόπτες φάσει.
Ἐν τῷ διαυτεῖκε ἀλιγώς λογον ἕντασες.
Εὐσεβίων ἡμᾶς χισέ δίδαξον, ἀμλώ.

M. Wolfgang Ameling.

Nazianz. orat. i. περὶ⁷
θεολογίας.

Oντὶς ἡ ΛΟΓΟΝ πρεσβέουμεν μετὰ τῶν ἄλλων τοιςδε προσήκει
γράψαμεν, οὐδὲν αὔτων, ἔσω οὐ τὸ φιλόνεκορά μαζεύοντος.

Et ibidem:

Aλλὰ μὴ τὸν ἔχθρον καταλύσας δυνατόν, ἐπεῖνόγε συνεδέ-
μεν ἀλλίλοις μυσικῶς τὰ μυσικὰ φέρεις. Οἱ ἀγίως τὰ ἄγια,
οἱ μηρίπτεις βεβαλλόντες ἀκοὰς τὰ μὴ ἔκφραστα. Μηδέ τὰ ξίφη τοῖς
ἔχθροῖς ἐγκαριζώμεν εἰπεῖν γαρ οὐκ ἐν τοῖς ἑαυτῷ μόνοις αστρι-
έχοσι τὸν ἥχη. ἐν τοῖς ἡμετέροις σαθροῖς τάυτα θηρέυσαν.
Καὶ διὸ τότε, ὡσπερ αἱ μῦσαι τοῖς θραύμασιν, οὗτα
τοῖς ἡμετέροις ἐπιτίθενται, ἐπειδή τοις
ἀπίλεγαν, ἐπειδή μαρτύμασιν. Ήτο
ille, aduersus Eunomia-

mos pag: 196.

FINIS.

IMPRIMEBAT MAGI
DEBVRGI MATTHAEVS
GISEKEN.

7f 4600

ULB Halle
003 299 04X

3

St.

107

Farbkarte #13

LXIII.

62

PITHALA= MIA. ONOREM RE= IDI, ET ORNATIS.

M. GALLI DRESLERI, SER:
NICOLAVM DIACONI, MVSICI
Celebrantis nuptias die Agnetis, Anno
adicitissima virgine AGNETE, filia REVE:
clarissimi Viri M. ABRAHAMI VLA:
PERINTENDENTIS ANHAL:
, Domini, compatriq; sui, omni
oservantia cultu dignissimi,
&c. quibus,

VSERTA EST
CTI MYSTERII INCARNAT:
cum coniugio collatio τῇ φιλοθεοφίᾳ
λογῷ: Sanis Ecclesiae phrasibus,
anum fieri potuit, retentis:
Versibus vtcunq; expressa.

CN.

ID LXXVII.